09/08/2020

«Χαίρε ισότιμε των Αποστόλων, χαίρε ομόηθε των αγγέλων!»

/ Ορθόδοξες Προβολές

Εόρτιος λόγος Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου & Αγ. Βλασίου κ. Ιερόθεου για τον Άγιο Καλλίνικο, Επίσκοπο Εδέσσης

«Αρχίζοντας τον εόρτιον αυτόν λόγο θεωρώ καλό να παραμείνω σε δύο φράσεις από την ακολουθία των Χαιρετισμών στον άγιο Καλλίνικο που συνέταξε ο πεπειραμένος υμνογράφος της Εκκλησίας μας, Μητροπολίτης Εδέσσης, Πέλλης και Αλμω-πίας Ιωήλ. Μεταξύ των άλλων γράφει στην ακολουθία αυτή που αποτελεί και την δική του σοβαρή μαρτυρία για τον άγιο Καλλίνικο:

«Χαίρε ισότιμε των Αποστόλων

Χαίρε ομόηθε των αγγέλων».

Ανυμνείται ο άγιος Καλλίνικος ως ισότιμος των Αποστό-λων και ως ομόηθος των αγγέλων. Ιδού, λοιπόν, τα δύο σημεία του σημερινού κηρύγματός μου.

1. «Χαῖρε ἰσότιμε τῶν Ἀποστόλων»

Είναι κοινός τόπος στην πατερική διδασκαλία, αλλά και σε όλη την εκκλησιαστική ζωή ότι οι Επίσκοποι είναι διάδοχοι των Αγίων Αποστόλων

. Οι άγιοι Απόστολοι χειροτόνησαν τους πρώτους Επισκόπους και εκείνοι τους επομένους, ώστε η Αρχιερωσύνη του Χριστού να φθάση μέχρι σήμερα.

Ο Απόστολος Παύλος στην Α΄ προς Κορινθίους Επιστολή του παρουσιάζει κατά εκπληκτικό τρόπο τα ζωντανά μέλη της Εκκλησίας σε μια ιεραρχικότητα. Γράφει: « **Και ούς μεν έθετο ο θεός εν τη εκκλησία πρώτον αποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, έπειτα δυνάμεις, είτα χαρίσματα ιαμάτων, αντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσών**» (Α΄ Κορ. ιβ΄, 28).

Στην ιεράρχηση αυτών των χαρισμάτων δεν απαριθμούν-ται οι Επίσκοποι, αφού μνημονεύονται πρώτον οι Απόστολοι, δεύτερον οι Προφήτες, τρίτον οι Διδάσκαλοι. Τι ήταν, λοιπόν, οι Επίσκοποι;
Το βιβλίο «Διδαχή των Δώδεκα Αποστόλων», που συνε-τάγη στο τέλος του 1ου αιώνος και συγκεκριμένα το 80 -100 μ.Χ. αναφέρεται και στο θέμα αυτό. Αφού οι Απόστολοι δίνουν εντολή να χειροτονούν Επισκόπους και Διακόνους αξίους του Κυρίου «άνδρας πραείς και αφιλαργύρους και αληθείς και δεδοκι-μα-σμένους», στην συνέχεια δίνουν την μαρτυρία: «Υμίν γαρ λειτουργούσι και αυτοί (οι Επίσκοποι) την λειτουργίαν των προ-φητών και διδασκάλων. Μη ούν υπερίδητε αυτούς• αυτοί γαρ εισιν οι τετιμημένοι υμών μετά των προφητών και διδασκάλων» (παρ. XV). Αυτό σημαίνει ότι ίσως οι πρώτοι Χριστιανοί περιφρονούσαν τους Επισκόπους, γι’ αυτό η «Διδαχή των Δώδε-κα Αποστόλων» παραγγέλλει τους Χριστιανούς να τιμούν τους Επισκόπους μαζί με τους Προφήτας και Διδασκάλους.

Όμως, όταν εξέλιπον οι Απόστολοι και ετέθη το δίλημμα ποιοι είναι οι διάδοχοί τους, οι Προφήτες, οι Διδάσκαλοι ή οι Επίσκοποι, τότε η Εκκλησία με τους Αποστολικούς Πατέρας, τον άγιο Πολύκαρπο Σμύρνης, τον άγιο Ιγνάτιο τον Θεοφόρο και τον άγιο Ειρηναίο Λουγδούνου καθόρισαν ότι οι Επίσκοποι είναι οι διάδοχοι των Αποστόλων, αυτοί έχουν την αποστολική ζωή και την αποστολική διαδοχή, που φθάνει μέχρι τις ημέρες μας.

Έτσι, ο άγιος Καλλίνικος είναι διάδοχος των Αγίων Απο-στόλων, που είχε το χάρισμα της προφητείας, της διδασκαλίας, γι’ αυτό ισχύει ο χαιρετισμός «Χαίρε ισότιμε των Αποστόλων». Έζησε μαζί μας ως Απόστολος Ιησού Χριστού, ήταν ισότιμος των Αποστόλων. Έτσι τον γνωρίσαμε και αυτή είναι η μαρτυρία μας: Απόστολος, Προφήτης, διδάσκαλος, με χαρίσματα ιαμάτων, με διοικητικά χαρίσματα και προσευχή. Και ισχύει σε αυτόν απολύτως το τροπάριο που ψάλλει η Εκκλησία: «Και τρόπων μέτοχος και θρόνων διάδοχος, των Αποστόλων γενόμενος την πράξιν εύρες θεόπνευστε εις θεωρίας επίβασιν». Είχε αποστολική ζωή, αποστολική παράδοση και αποστολική διδαχή.

«Χαῖρε ὁμόηθε τῶν ἀγγέλων»

Ο δεύτερος αυτός Χαιρετισμός συνδέεται με τον πρώτον. Η Χάρη της Αρχιερωσύνης σε έναν Κληρικό μεταδίδεται με την Χειροτονία του σε Επίσκοπο, οπότε είναι ισότιμος των Αποστόλων. Γι’ αυτό ο άγιος Συμεών ο Θεσσαλονίκης γράφει ότι «Πέτρος μεν και Παύλος κατά την αρετήν και τους κόπους υπερφυείς και μεγάλων στεφάνων άξιοι», αλλά «κατά την της ιερωσύνης χάριν, ουχ ούτως». Γιατί, «ουδέν πλέον έχει του Χρυσορρήμονος Παύλος, ουδέ γε πάλιν ο Χρυσολόγος, καθό ιεράρχης, υπερέχει τινός των υποδεεστέρων δοκούντων επισκό-πων, ει μη κατά το ύψος της αρετής».

Έτσι, οι Απόστολοι και οι μετέπειτα διάδοχοί τους Αρχιε-ρείς είναι ίδιοι «κατά την ισχύν της ιερωσύνης… επεί και του Χριστού η ιερωσύνη εστί, και ουκ ανθρωπίνης αρετής έργον». Αυτό σημαίνει ότι όλοι οι Αρχιερείς, ως διάδοχοι των Αποστόλων και έχοντας την Αρχιερωσύνη του Χριστού έχουν την ίδια Χάρη, αλλά διαφέρουν μόνον «κατά την αρετήν και τους κόπους».

Ο άγιος πατέρας μας Καλλίνικος είχε την ίδια Αρχιερω-σύνη του Χριστού, με την οποία τελούσε τα Μυστήρια, κυρίως το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας, αλλά είχε και αγγελική ζωή, γι’ αυτό έχει εφαρμογή ο Χαιρετισμός: «Χαίρε ομόηθε των αγγέλων». Άλλος περισσότερο και άλλος λιγότερο καταλάβαμε όσοι τον γνωρίσαμε από κοντά, ότι είχε την ζωή των αγγέλων.

Έζησε και πολιτεύθηκε μαζί μας ως άγγελος επί της γης. Οι άγγελοι κατά τον Απόστολο Παύλο είναι «λειτουργικά πνεύματα εις διακονίαν αποστελλόμενα διά τους μέλλοντας κληρονομείν σωτηρίαν» (Εβρ. α΄, 14). Έτσι, και ο άγιος Καλλίνικος προσευχόταν και δοξολογούσε τον Θεό ως άγγελος, είχε την ψυχική και πνευματική καθαρότητα των αγγέλων. Ο ζήλος του, η έμπνευσή του, η αγάπη του, η καθαρότητά του, η υπακοή του στον Θεό έδειχναν έναν άνθρωπο και έναν Επίσκοπο με αγγελική ζωή. Συγχρόνως, διακονούσε τους ανθρώπους στην σωτηρία τους.

Τι μπορεί να πη κανείς περισσότερο σε έναν μικρό ευχαρι-στια-κο λόγο; Ποιος λόγος μπορεί να παρουσιάση τον βίο και την πολιτεία αυτού του εναρέτου και ευλογημένου Επισκόπου; Ποιος μπορεί να παρουσιάση με λόγους την ησυχαστική, την ποιμαντική και ιεραποστολική ζωή του; Πως μπορεί κανείς να ομιλήση μπροστά σε σας, τα πνευματικά του παιδιά, που μεγαλώσατε με τον λόγο του και την αγάπη του;

Μεγάλη ευλογία που βρισκόμαστε σε αυτόν τον Ιερό Ναό της Αγίας Σκέπης. Εδώ έγινε η ενθρόνισή του, εδώ λειτουργούσε ως επίγειος άγγελος, εδώ ομιλούσε ως προφήτης, εδώ μας χειροτόνησε με κατάνυξη και μεγαλοπρέπεια, εδώ εψάλη η εξόδιο ακολουθία του και εδώ τώρα διαβάστηκε η Πράξις του Οικουμενικού Πατριαρχείου με την οποία κατατάχθηκε στο αγιολόγιο της Εκκλησίας μας.
Έτσι, ο Ναός αυτός της Αγίας Σκέπης μπορεί να αποκληθή και Ναός του εν αγίοις Πατρός ημών Καλλινίκου του θαυματουργού.

Τι άλλο να πω; Θα μνημονεύσω έναν λόγο ενός αειμνήστου Μητροπο-λίτου της Κρήτης, του Μητροπολίτου Πέτρας Νεκταρίου, ο οποίος έγραψε:
«Τον θυμάμαι χοροστατούντα στον εσπερινό του αγίου Φανουρίου στο προάστιο Κατσαμπά Ηρακλείου. Το πρόσωπό του έλαμπε από το άκτιστο φως της Χάριτος του Θεού και η αναστροφή μαζί του σε γέμιζε γαλήνη, σε ανέπαυε. Εκείνο που μου έκανε εντύπωση είναι ο ταπεινός του χαρακτήρας και το ολιγόλογό του. Η παρουσία του, η σεμνή χοροστασία του, το ιλαρό βλέμμα του εντυπωσίασαν τους πάντες και μας έδωσαν πολύ δυνατά μηνύματα. Είμαι βέβαιος, βεβαιότατος ότι κάποτε θα λαλήση ο ουρανός γι᾽ αυτόν. Αιωνία του η μνήμη».
Και ο ουρανός ελάλησε δια στόματος του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ύστερα από την μαρ-τυρία πολλών.

Και επειδή άρχισα τον λόγο μου με στίχους από τους Χαιρετισμούς που συνέταξε ο διαπρεπής υμνογράφος της Εκκλη-σίας μας Μητροπολίτης Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας Ιωήλ, θα τελειώσω με τρεις άλλους Χαιρετισμούς:

«Χαῖρε τῆς Ἐδέσσης καί Πέλλης προπύργιον
Χαῖρε τῆς Ἀλμωπίας ἀπάσης ὑψίπυργος
Χαῖρε τῆς Ἐκκλησίας λαμπρόν κόσμημα
Χαίροις Πάτερ Καλλίνικε».

Πηγή: parembasis.gr